

עפ"ג 40254/07/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בחיפה

07 ינואר 2021

עפ"ג 40254-07-20 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני הרכב כבוד השופטים:

אברהם אליקים, סגן נשיא [אב"ד]

תמר נאות פרי

ארז פורת

המערערת מדינת ישראל

נגד

המשיב פלוני

פסק דין

השופט אברהם אליקים, סגן נשיא [אב"ד]:

מבוא והשתלשלות ההליכים בפני בית משפט קמא

לפנינו ערעור המדינה על גזר דין שניתן בבית משפט השלום בחיפה במסגרת ת"פ 6102-10-17 (כב' השופטת הבכירה אורית קנטור), המדינה שלא השלימה עם קולת העונש ביקשה להטיל על המשיב עונש של מאסר בפועל.

1. המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג-עבירה לפי סעיפים 380 ו-382(ג) **לחוק העונשין התשל"ז-1977** (להלן-חוק העונשין) ונדון ל-4 חודשי מאסר בפועל לביצוע בדרך של עבודות שירות ול-6 חודשי מאסר מותנה. מועד תחילת ביצוע עבודות השירות עוכב עד להכרעה בערעור.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בסמוך לחצות יום 29.5.2017 שתו המשיב ובת זוגו אלכוהול ואז הוא תקף אותה באופן שבעט בה, חנק אותה באמצעות כבל חשמלי, הטיח אגרופים בפניה והפילה לרצפה. במעשיו גרם לה חבלות גופניות של ממש: שריטות ביד, אדמומיות ונפיחות בעין ודם על האף.

2. ההליך בפני בית משפט קמא נמשך זמן רב, ביום 28.5.2018 הודה המשיב בעובדות כתב אישום מתוקן ושירות המבחן התבקש להכין תסקיר לעניין העונש. המשיב לא התייצב תקופה ארוכה למפגשים עם שירות המבחן ורק ביום 27.8.2019 הוכן תסקיר ובו המלצה לדחות את הדיון בשלושה חודשים כדי לבחון מידת השתלבותו בטיפול ביחידה להתמכרויות. הדיון נדחה ליום 24.11.2018 ושירות המבחן בתסקיר משלים שהגיש

ציין כי המשיב שולב ביחידה להתמכרויות ביום 25.7.2019 אלא שהוא "נעצר שוב" סמוך למועד עריכת התסקיר בגין חשד להתנהגות אלימה כלפי בת זוגו, שירות המבחן העריך כי אין הוא יכול לסייע בהפחתת הסיכון להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת ולכן הוא לא המליץ המלצה טיפולית.

בית משפט קמא נעתר לבקשת הסנגורית והורה לשירות המבחן להכין תסקיר נוסף, בתסקיר האחרון מיום 19.1.2020 הוברר כי המשיב ניתק קשר עם גורמי הטיפול ושירות המבחן לא מצא לנכון להמליץ על חלופת ענישה או שיקום במסגרת הקהילה "כאמצעי העשוי להפחית התנהגות אלימה בעתיד". המשיב גם לא התייצב לדיון שנקבע בפני בית משפט קמא ורק לאחר איתורו והבאתו באמצעות צו הבאה קיומו הטיעונים לעונש ביום 9.6.2020 (שנתיים וחודש לאחר הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן) ובאותו יום גם ניתן גזר הדין.

3. בפתח הדיון בערעור נעתרנו לבקשת הסנגור שהציג בפנינו שני אישורים, אישור היחידה לטיפול בהתמכרויות לפיו המשיב מטופל באותה יחידה מיום 2.8.2020 ואישור היחידה לטיפול בדרי רחוב לפיו הוא מוכר ליחידה מיום 28.7.2020 והיא מנסה לסייע לו בקבלת שכר דירה.

תמצית טענות הצדדים

4. ב"כ המערערת ביקשה בהסתמך על פסקי דין לקבוע כי עונשו של המשיב צריך להיות מאסר בפועל ממש, סמוך לרף העליון של מתחם ענישה שנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל. היא הדגישה את מעשיו האלימים של המשיב כלפי בת זוגו, את הרשעתו מיום 13.1.2015 בגין תקיפה סתם של אותה בת זוג ואת חוסר שיתוף הפעולה עם שירות המבחן לאורך זמן. המשיב לא נרתם להליך הטיפולי חרף ניסיונות רבים לרתמו, כאשר הוגשו לביהמ"ש 5 תסקירים כאשר בסופו של יום, לא הובאה המלצה טיפולית.

5. ב"כ המשיב ביקש להפנות המשיב לשירות המבחן לקבלת תסקיר עדכני, לחלופין ביקש לדחות את הערעור שאינו חורג לטעמו בצורה קיצונית ממדיניות הענישה הראויה ולתמיכה הפנה למספר פסקי דין כדי לבסס גם את מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא. הבהיר כי לאחר גזר הדין המשיב חזר לטיפול ביחידה להתמכרויות והסנגור ביקש לראות בכך פוטנציאל שיקומי, המשיב לא נשא עד היום בעונש של מאסר בבית סוהר (שאינו כלא צבאי) והעונש ההולם לטענתו גם לפי דו"ח ועדת דורנר הוא עונש של מאסר בעבודות שירות. עוד ביקש שלא לייחס משקל לתיק האלימות החדש, בו לא הורשע המשיב ואין להחמיר בעונשו בשל התיק האחר. בנוסף הפנה לעובדה כי האירוע הוא משנת 2017, למשיב ולאותה מתלוננת יש ילד משותף, אוטיסט, ושליחתו למאסר תפגע בראש ובראשונה באותו ילד נכה. המשיב לא חי כעת עם המתלוננת, הם נפרדו סופית.

דיון

6. הלכה היא שערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את עונשו של נאשם אלא בוחנת את סבירות העונש שגזרה

הערכאה הדיונית. התערבות תעשה שעה שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה ולטעמי זה המקרה, במקרה זה יש להחמיר עם המשיב.

7. מעשיו של המשיב חמורים מאוד, לא ניתן להתעלם מעוצמת האלימות וחניקת בת הזוג באמצעות כבל חשמל. אזכיר כי המחוקק הביע עמדתו לעניין הענישה הראויה בתיקון 49 לחוק העונשין בו הוסף סעיף 382(ג) לחוק העונשין, נקבעה רמת ענישה כפולה בעת תקיפת בן זוג ובמקרה זה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש הועמד העונש על 6 שנות מאסר בפועל.

8. ביטוי לרמת הענישה הראויה ניתן למצוא לא מעט בפסיקת בית המשפט העליון, ראו למשל רע"פ 5227/20 **עומר נגד מדינת ישראל** (6.8.2020), באותו מקרה מותב זה דחה ערעורו של נאשם שנדון ל-5 חודשי מאסר בפועל, בקשת רשות ערעור שהגיש נדחתה על ידי כב' השופט יוסף אלרון תוך שהוא מפנה לפסק דינו ברע"פ 2486/19 **נאטור נגד מדינת ישראל** (11.4.2019) מקרה בו הורשע נאשם בתקיפה הגורמת חבלה ממש כלפי בן זוג, לפי סעיפים 380 ו-382(ג) לחוק העונשין:

"עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלווה חיו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג".

ראו גם החלטת כב' השופט שהם ברע"פ 3463/15 **קוטוב נגד מדינת ישראל** (21.5.2015), מקרה בו נדחה ערעורו של נאשם שהורשע באותה עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש (3 אישומים) ונדון ל-10 חודשי מאסר בפועל תוך שבית המשפט העליון מפנה לדברי השופט ס' ג'ובראן, ברע"פ 6577/09 **צמח נגד מדינת ישראל** (20.8.2009):

"עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי "להוציא" את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העבריין עצמו והן של עבריינים בכוח" (ראו גם: ע"פ 6366/11 **יופירב נ' מדינת ישראל** (10.9.2012))."

9. הסגור ביקש בטיעונו להתחשב בדו"ח ועדת דורנר ואפנה בעניין זה לרע"פ 3077/16 **פלוני נגד מדינת ישראל** (2.5.2016), באותו מקרה הורשע נאשם בעבירה של תקיפת בת זוג (לפי סעיף 382(ב) בצירוף סעיף 379 לחוק העונשין, תקיפה פחות חמורה לגביה נקבע עונש המרבי של 4 שנות מאסר), הוא נדון באותו מקרה ל-6 חודשי מאסר בפועל. ערעורו נדחה ובתגובה לבקשת הסגור לקבוע את העונש לפי דו"ח ועדת דורנר, כך קבע כב' השופט שהם בהחלטתו:

"אשר לטענה בדבר הצורך בצמצום השימוש במאסרים, לאור המלצות ועדת דורנר, הרי שראוי להזכיר גם

דברים אלו שצינה הועדה: "נראה כי בניגוד להתרעה, המאסר אכן מסייע בהפחתת פשיעה. עם זאת, שימושי על במאסר מחייבה את המאסר למסוכנות העברין" (דו"ח ועדת דורנר, עמ' 25, פסקה 3). גזר דינו של בית משפט השלום איננו מבטא חומרה יתרה, שכן מעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה אשר תהלום את חומרתם".

ואם בשאלת מסוכנות המשיב עסקינן, לא ניתן להתעלם מהרשעתו של המשיב ביום 13.1.2015 בתקיפת בת זוגו (עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין) ובחלוף שנתיים ו-4 חודשים שוב תקף את בת זוגו הפעם תוך שהוא גורם לה חבלות.

10. בית משפט קמא נתן למשיב הזדמנויות רבות לפתוח בהליך טיפולי שיקומי, כך במשך שנתיים והמשיב דחה את היד המושטת לעברו. לא במקרה התסקיר האחרון מיום 19.1.2020 הסתיים ללא המלצה טיפולית כדברי קצינת המבחן, לאור העובדה שהמשיב ניתק הקשר עם גורמי הטיפול, מתקשה לקחת חלק בהליך טיפול משמעותי ובעוד ההליך הטיפולי מתמשך בתיק זה נפתח נגדו תיק פלילי נוסף בגין אלימות כלפי בת זוגו. לכן סבר שירות המבחן כי אין הוא יכול לסייע בהפחתת הסיכון להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת.

לעניין אזכור הליך פלילי שנפתח נגד המשיב במהלך הטיפול ולטענת הסנגור בנושא, אבהיר כי לטעמי לא נפל פגם בדרך בה פעל שירות המבחן.

בעת גזירת דינו של נאשם יש להתייחס רק לתיקים בהם הורשע ולהם יש לתת את המשקל הראוי, לעומת זאת שירות המבחן כגורם מקצועי יכול להתייחס גם לתיקי מב"ד (ממתינים לבירור דינם) בעת בחינת תכנית טיפולית ומסוכנות מטופל, ראו דנ"פ 357/10 פלוני נגד מדינת ישראל (7.7.2010).

לאור כל האמור לעיל, לא מצאתי בשני המסמכים שהוצגו בפנינו בדיון, שינוי כלשהו אשר לנסיבותיו האישיות של המשיב, המצדיק דחיית הערעור או הפנייתו לשירות המבחן לשם התחלת 'מסלול מחדש' בשלב זה.

11. לסיכום לאור מדיניות הענישה הראויה, מעשיו החמורים של המשיב ועמדת שירות המבחן יש לטעמי לגזור על המשיב עונש של מאסר בפועל ממש ומאחר וערכאת הערעור אינה ממצה את הדין במקרה של התערבות בענישה, אציע לחברי להסתפק בעונש של 6 חודשי מאסר בפועל חלף המאסר שנגזר לביצוע בעבודות שירות.

א. אליקים, שופט
סגן הנשיא
[אב"ד]

השופטת תמר נאות פרי:

אני מסכימה.

ת. נאות-פרי, שופטת

השופט ארז פורת:

אני מסכים.

א. פורת, שופט

הוחלט פה אחד לקבל את הערעור ולגזור על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בפועל חלף המאסר בדרך של עבודות שירות.

כל יתר מרכיבי גזר הדין יישארו ללא שינוי.

המשיב יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון ביום 7.2.21 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

עד למועד התייצבות המשיב למאסר יישארו ללא שינוי תנאי שיחרורו של המשיב ויוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ שיבוטל עם תחילת הנשיאה במאסר.

המזכירות תשלח ההחלטה לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ג טבת תשפ"א, 07 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

א. פורת, שופט

ת. נאות-פרי,
שופטת

א. אליקים, שופט
סגן הנשיא
[אב"ד]